

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

DRŽAVNO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA

u kategoriji

GRČKI JEZIK

za

KLASIČNE GIMNAZIJE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	24
--	-----------

II. Zadaci:

	6
--	----------

Ukupni broj bodova:

	30	%
--	-----------	----------

Članovi državnog povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

Prva gimnazija Varaždin, Varaždin

11. travnja 2013.

I. PRIJEVOD

Prevedi tekst uz pomoć rječnika i komentara.

Ὅμηρος, Ἰλιάδος Α 584–600

Nakon svađe Here i Zeusa pred bogovima, Hefest moli majku da bude strpljiva i da se više ne sukobljava sa Zeusom. Hera se smiruje, a hromi Hefest, preuzevši ulogu vinotoče, vraća prisutnima dobro raspoloženje.

Ὡς ἄρ' ἔφη καὶ ἀναΐξας δέπας ἀμφικύπελλον
μητρὶ φίλῃ ἐν χειρὶ τίθει καὶ μιν προσέειπε· 585

τέτλαθι μῆτερ ἐμή, καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ,
μὴ σε φίλῃν περ εὐῶσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδῶμαι
θεινομένην, τότε δ' οὐ τι δυνήσομαι ἀχνύμενός περ
χραιομεῖν· ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι·
ἤδη γὰρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα 590

ῥῖψε ποδὸς τεταγὼν ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίῳ,
πᾶν δ' ἤμαρ φερόμην, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
κάππεσον ἐν Λήμνῳ, ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν·
ἐνθά με Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα.

Ὡς φάτο, μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη, 595
μειδήσασα δὲ παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον·
αὐτὰρ ὃ τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν
οἶνοχόει γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων·
ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν
ὥς ἰδὼν Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα. 600

KOMENTAR:

⁵⁸⁴ ἀναΐξας – vidi ἀναίσσω

⁵⁸⁶ τέτλαθι – vidi τλήναι; ἀνάσχεο – vidi ἀνέχω (ἀνέχομαι); πέρ – iako

⁵⁸⁷ μὴ + konj. u rečenicama bojazni – »da ne bih«; πέρ – veoma; εὐῶσαν = οὖσαν; ἰδῶμαι – vidi εἶδον

⁵⁸⁸ πέρ – iako

⁵⁹⁰ με... μεμαῶτα – μεμαῶς »željan«

⁵⁹² φερόμην – φέρομαι »letjeti, padati«

⁵⁹³ κάππεσον = κατέπεσον – καταπίπτω; θυμός – životna snaga; ἐνῆεν = ἐνῆν – ἐνείμι

⁵⁹⁴ Σίντιες, οἱ – Sinćani, Tračko pleme na Lemnu; πεσόντα – vidi πίπτω

⁵⁹⁶ παιδός – genitivus separationis; ἐδέξατο – vidi δέχομαι

⁵⁹⁹ ἐνῶρτο – vidi ἐνόρνυμι

⁶⁰⁰ ἰδὼν – vidi εἶδον

Državno natjecanje iz latinskog i grčkog jezika u kategoriji Grčki jezik za klasične gimnazije,
šk. god. 2012./2013.

PRIJEVOD:

	max 24
--	---------------

II. ZADACI

1. Napiši metričku shemu stiha.

Ὠς ἄρ' ἔφη καὶ ἀναΐξας δέπας ἀμφικύπελλον

2. Podcrtane riječi napiši u atičkom obliku.

ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίῳ _____

ἐν ὀφθαλμοῖσιν _____

3. Promijeni broj glagolskim oblicima.

ἔφη _____

ἐδέξατο _____

4. Prevedi na grčki jezik sintagmu »svih blaženih bogova«.

5. Dopuni rečenicu.

Aleksandrijski filolozi podijelili su Ilijadu na _____ knjige prema broju

_____ .

6. Dopuni rečenicu.

Kod Homera će sjajnooka biti _____ , volooka

_____ , dalekometni _____ , a sakupljač

oblaka _____ .

	max 6
--	--------------

RJEŠENJA

I. PRIJEVOD

Ὡς ἄρ' ἔφη καὶ ἀναΐξας	Tako baš reče i skočivši	1
δέπας ἀμφικύπελλον μητρὶ φίλῃ ἐν χειρὶ τίθει	dvouhu čašu dragoj majci stavi u ruku	1
καὶ μιν προσέειπε·	i reče joj:	1
τέτλαθι μήτερ ἐμή,	Pretrpi, moja majko,	1
καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ,	i podnesi iako brinući se (rastužena),	1
μή σε φίλῃν περ εὐῶσαν ἰδῶμαι	da ne bih vidio tebe koja si veoma draga (veoma dragu)	1
ἐν ὀφθαλμοῖσιν θεινομένην,	pred očima ranjenu (udaranu),	1
τότε δ' οὐ τι δυνήσομαι χραίσμεϊν	a tada nikako neću moći pomoći	1
ἄχνυμένος περ·	iako žaleći.	1
ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεισθαι·	Teško se naime opirati Olimpijcu (Zeusu).	1
ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα	Već me naime i drugi put željnoga pomoći	1
ῥίψε ποδὸς τετάγων ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο,	bacio je ščepavši za nogu s božanskoga praga,	1
πᾶν δ' ἡμᾶρ φερόμην,	čitav dan sam letio (padao),	1
ἅμα δ' ἡελίῳ καταδύντι	zajedno sa zalazećim suncem	1
κάππεσον ἐν Λήμνῳ,	pao sam na Lemno,	1
ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν·	a malo još životne snage (mala, neznatna životna snaga) bijaše [u mene].	1
ἐνθά με πεσόντα	Tu mene koji sam pao (paloga)	1
Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο.	odmah su kod sebe primili ljudi Sinćani.	1
Ὡς φάτο, μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη,	Tako reče, a nasmiješi se bjeloruka božica Hera,	1
μειδήσασα δὲ παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον·	nasmiješivši se primi u ruku (rukom) čašu od sina.	1
αὐτὰρ ὁ τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν	a on je svim drugim bogovima nadesno	1
οἰνοχόει γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων·	točio slatki nektar grabeći iz vrča.	1
ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν	Grohotan smijeh nastao je [među] blaženim bogovima	1
ὥς ἴδον Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα.	kad su vidjeli Hefesta kako žuri po dvorima.	1

Prijevod: 24

II. ZADACI

1. ε υ υ ε υ υ ε ε ε υ υ ε υ ε υ	1
2. θεσπεσίου; ὀφθαλμοῖς	1
3. ἔφασαν; ἐδέξαντο	1
4. τῶν πάντων μακάρων (μακαρίων) θεῶν	1
5. 24 / slova grčkog alfabeta	1
6. Atena, Hera, Apolon, Zeus	1

Zadaci: 6

Ukupno: 30